

Synspunkt, ville være vel tjente med, at disse Værdier ikke blive pumpede ud i Vandet.

Det er ikke alene dem, der bo i Nærheden af en Station, det vil komme til Nytte — selvfølgelig er det dem, det kommer til Nytte i første Omgang — men jeg kan ikke se rettere, end at hvis den store Masse, mange Millioner Tønder, kommer paa Markedet, vil det ogsaa medføre, at Priserne paa kunstig Gødning ville blive trykkede, og den kunstige Gødning saaledes blive billigere, og det vil selvfølgelig have Betydning for hele Landbruget. Det er da ikke blot en enkelt Egn, der vilde have Fordel af dette Spørgsmaals Løsning, men hele det danske Landbrug vil have Fordel deraf. Som Taksterne nu ere, mener jeg, at dette Forhold er i høj Grad urimeligt. Saa vidt jeg ved, koster f. Eks. nu en Vognladning Latringødning fra Kjøbenhavn til Hedehusene omtrent det dobbelte af en Vognladning Halm. En Vognladning Halm i Statsbanernes egne Vogne koster vistnok 5 Kr. 50 Ø., men en Vognladning Latringødning i Afsenderens, Renovationselskabets egne Vogne koster 10 Kr. 50 Ø. med 1 Kr.s Godtgørelse for Vognen. Det vil altsaa ses, at Transporten af denne Vare er omtrent dobbelt saa dyr som Transporten af et Læs Halm. Dette, mener jeg, burde være modsat, og derfor forstaar jeg saa godt, at Andragerne mene, at de kunne faa Nedsættelse i Lighed med, hvad der finder Sted paa de jydskke Mergelbaner, hvor man, saa vidt jeg ved, faar $\frac{2}{3}$ til $\frac{4}{5}$ godtgjort. Jeg tror ogsaa, Statsbanerne vilde tjene ved at yde en lignende Godtgørelse her; thi gaar man ud fra, at Selskabet bekoster disse Vogne, vil den eneste Ulempe, Statsbanerne have af denne Sag, være at lade et Lokomotiv og 2 Mænd køre en hel Række Vogne om Natten, hvor de ikke hindre den anden Færdsel paa Banen, og med disse Omkostninger til Kulforbruget, Slid paa Lokomotivet og de to Mænd, ser jeg ikke rettere, end at det kunde gøres overordentlig billigt. Jeg har det Haab, at Indenrigsministeren ved at tænke over denne Sag vil komme til det Resultat, at her kan man komme til at gøre Landbruget en overordentlig stor Tjeneste, naar man blot renoncerer paa at lade Statsbanerne faa nogen væsentlig Indtægt, men nøjes med at faa de almindelige Omkostninger godtgjorte. Jeg skal paa det bedste anbefale denne Sag til den højtærede Ministers velvillige Overvejelse, idet jeg haaber, at det maa føre til,

at de Ønsker, som udtales i Andragendet, kunde opfyldes.

Knudsen: Jeg vil ligesom det ærede Medlem for Sorø Amts 2den Valgkreds (P. Christensen) udtale en Tak til det ærede Finansudvalg, fordi det har henvist dette Andragende til de ærede Ministre, og ligeledes en Tak til den højtærede Landbrugsminister for det velvillige Svar, han gav paa en Henstilling, som kom fra den ærede Ordførers Side, og jeg haaber, at den højtærede Indenrigsminister vil svare lige saa velvillig med Hensyn til det foreliggende Spørgsmaal. Naar jeg udtaler denne Tak, maa jeg dog sige, at jeg i saa Henseende mindre optræder som Kjøbenhavner end som dansk Statsborger i Almindelighed. Jeg gaar nemlig ud fra den Betragtning, at hvad der gavner Landbruget, gavner Landet i det hele. For Kjøbenhavns Vedkommende staar Sagen noget anderledes, end den ærede Ordfører syntes at vide, og da jeg kender til, hvorledes Forholdene ere her i Kjøbenhavn, vil jeg gerne tillade mig at knytte nogle Bemærkninger til det foreliggende Andragende. Først maa det maaske være mig tilladt at rette den Henstilling til de højtærede Ministre, om det ikke var paa sin Plads til lige at tage under Overvejelse, om de Begunstigelser, som Beboerne ved Viby Station her anmode om, ogsaa maatte komme andre Egne til gode. Det er mig saaledes bekendt, at der i Randers har været ført Forhandlinger med Statsbanerne om Transporterne af de samme Gødningsemner, her er Tale om, men det er ikke lykkedes at faa en gunstigere Ordning med Statsbanerne, hvorimod den private Hadsundbane stillede sig mere velvillig, hvoraf Følgen er, at de Landboere, der bo langs Hadsundbanen, have lettere ved at faa denne Gødning end dem, der bo langs Statsbanen. Ligeledes har jeg for Aarhus Vedkommende bragt i Erfaring, at man er begyndt at indføre Vandklosetter i Byen, hvorfor der jo ogsaa bliver Vanskelighed ved at faa disse Gødningsstoffer bragt ud i Landet. Derfor henstiller jeg til Ministeren at overveje, om ikke ogsaa Begunstigelsen kan udstrækkes til andre Egne.

Hvad særlig Kjøbenhavns Forhold angaar, maa det maaske være mig tilladt at give nogle Oplysninger. Kjøbenhavns Kommune har i den seneste Tid truffet en ny Ordning med Hensyn til disse Sager. Tidligere var der et Selskab, der hed Kjøbenhavns Renovationskompagni; nu er det et helt andet Selskab, til hvilket Udførelsen